

KËSHILLI KOMBËTAR I PAGESAVE

në funksion të modernizimit të shërbimeve, zgjerimit të përfshirjes financiare dhe rritjes së bashkëpunimit në mes të akterëve të ekosistemit të tregut të pagesave në Republikën e Kosovës

organizon

Takimin e parë (I) për vitin 2025

Datë: 17/06/2025

Lokacioni: Salla ARTANA - Swiss Diamond Hotel, Prishtinë

KËSHILLI KOMBËTAR I PAGESAVE

Zhvillimet në infrastrukturën ligjore dhe teknike në fushën e pagesave

Dardan Fusha – Kryesues
Zëvendësguvernator për Operacione Bankare, BQK

Infrastruktura ligjore në fushën e pagesave

- Ligji për Shërbimet e Pagesave-LSHP
 - Transpozimin e direktivave dhe rregulloreve përkatëse të BE-së – PSD2, EMD2, PAD dhe IFR
 - Objektivat e LSHP-së:
 - ✓ Rritja e interoperabilitetit - banking i hapur dhe treg i integruar i pagesave
 - ✓ Rregulla për OSHP dhe përdoruesit - mbrojtjen e përdorueseve të shërbimeve të pagesave
 - ✓ Rritja e sigurisë - verifikimi i thelluar të klientit
 - ✓ Rritja e konkurrencës – mundësi për shërbime të reja dhe institucione të reja (PISP, AIPS) dhe mundësi për qasjen e IFJB-ve në KIPS
 - ✓ Me ndryshimet e reja ligjore/rregullative - krijim i parakushteve për anëtarësim në SEPA, etj.
 - Themelimi i **Grupit Punues** për implementim të LSHP-së: **bankingu i hapur – Standardizimi i API** ndërlydhëse, rregullativa për **SEPA** ,
- Rritja e fushëveprimit mbikëqyrës:
 - ✓ Funkcionalizimi i departamentit për Mbikëqyrjen e Tregjeve, IMF, IFJB, **IP** dhe **IPE**.
 - ✓ Rishikimi i Politikës për Mbikëqyrjen e Sistemeve të Pagesave, në funksion të zhvillimeve të reja.
- Vlerësohet lartë mbështetja e Bankës Botërore, institucioneve vendore & atyre partnere ndërkombëtare.

SEPA- Zhvillimet dhe Reformat Kryesore

- Funkcionalizimi dhe puna e **grupeve punuese** brenda BQK-së, por edhe në nivel ndër-institucional.
- Angazhimi në finalizimin e **tri (3) ligjeve**:
 - ✓ Ligji 08/L-328 për Shërbime të Pagesave;
 - ✓ Ligji 08/L-304 për Banka, si dhe
 - ✓ Ligji 08/L-333 për AML/CFT;
- Draftimi dhe miratimi i **njëzet(20) akteve nënligjore (rregulloreve të BQK-së)**
- Më **14 tetor** u dorëzua draft aplikacioni për anëtarësim në SEPA, ndërsa më **20 dhjetor**, u plotësua aplikacioni me dokumentet e finalizuar.
- **Organizimi i punëtorive** në funksion të përgatitjes e OSHP-ve për aplikim në skemat e pagesave SEPA.
- Angazhimi i nivelit të lartë të BQK-së në **Grupin Drejtues** për implementimin e SEPA, përfshirë 6 vendet e Ballkanit Perëndimor dhe Moldavia, nën drejtimin e DG NEAR/DG FISMA.
- Përgatitjet teknike të OSHP-ve për aplikim në skemat e pagesave në SEPA (SEPA CT, SEPA Instant CT, SEPA DD),
- **Përzgjedhja e operatorëve të kliringut dhe shlyerjes në BE**, për procesim të pagesave në SEPA dhe nevoja për **rishikimin e tarifave për transaksionet e pagesave ndërkombëtare**.

Infrastruktura teknike

- Krijimi i sistemit të pagesave të shpejta - **Instant Payment**;
 - ✓ Gjatë vitit 2024, analiza e opsioneve për Sistemit të Pagesave të Shpejta, me ekspertizen e Bankës Botërore.
 - ✓ Nënshkrimi i letrës së qëllimit me Bankën e Italisë për infrastrukturën qendrore të Sistemit të Pagesave të Shpejta TIPS-clone, Janar 2025. Projekt i përbashkët me disa nga shtetet e rajonit, Kosova, Shqipëria, Mali i Zi dhe Bosnia e Hercegovina (në shqyrtim edhe nga Maqedonia e Veriut)
 - ✓ Angazhimi në grupet punues të nivelit drejtues dhe grupeve teknike, të udhëhequra nga Banka e Italisë
 - ✓ Përzgjedhja e ofruesit të shërbimit të rrjetit (NSP) për qasje në TIPS-clone (SWIFT ose NEXI)
 - ✓ Faza e implementimit ka filluar me planifikim që të kalojë “live” në pjesën e dytë të vitit 2026
 - ✓ Në shqyrtim opsionet për implementimin e funksioneve plotësuese (overlay services) për TIPS clone, si QR code, Request to Pay, Proxy ID, Verification of Payee, etj
- Ngritja e funksioneve (upgrade) të sistemit KIPS, i cili përveç tjerave do të mundëson:
 - ✓ Procesim dhe shlyerje të transaksioneve në grup (batch) në kohë reale - **pa sesione**
 - ✓ Mundësi të avancuara për gjurmim të transaksioneve (*EndtoEnd tracking*) dhe menagjimin e kontesteve.
 - ✓ Avancimin e kriterëve për qasje dhe mundësi për zgjatje të orarit me sesione shtesë të shlyerjes edhe pas orarit të rregullt dhe gjatë weekendit
 - ✓ Alerte dhe monitorim në kohë reale
 - ✓ Ndërlidhjen me TIPS clone për ofrim të likuiditetit për pjesëmarrësit, etj.

Digjitalizimi dhe përfshirja financiare

- Implementimi i IBAN tek IFJB-të dhe qasja indirekte e tyre në KIPS
- Nxjerrja e udhëzimit për standardizimin e QR code - hap i rëndësishëm për pagesat e shpejta-Instant
- Avancimi i funksioneve të Regjistrit të Llogarive, në funksion të krijimit të lehtësirave për implementim të Rregullores për qasje në llogari pagese me shërbime bazike
- Nënshkrimi i marrëveshjeve me ASHI dhe FKPK, për validimin e llogarive dhe raportin e llogarive në platformen e-kosova
- Bashkëpunimi dhe mbështetja nga IFC lidhur me:
 - ✓ Zbatimin e kërkesave që lidhen me bankim-in e hapur,
 - ✓ Qasja e institucioneve financiare në sistemin e regjistrit civil,
 - ✓ Përfshirja online e klientëve dhe verifikimi elektronik i tyre (Digital Onboarding and e-KYC),
- Angazhimi për funksionalizimin e një qendre mbështetëse, për të ofruar udhëzime, mentorim dhe qasjen e kompanive fintech -“Fintech Hub”
- Angazhimi për pranimin e Kosovës në platformat ndërkombëtare të pagesave online, si; PayPal, GooglePay, ApplePay, etj (GooglePay veç ka përfshirë Kosovën);
- Analiza mbi arritjen e objektivave të Strategjisë Kombëtare për Pagesa me Vlera të Vogla

Arritja e objektivave të Strategjisë 2021-2026

Dy objektivat kryesore të Strategjisë Kombëtare për Pagesat me Vlerë të Vogël, deri në vitin 2026 të arrihet që:

- Të kenë qasje në një llogari për pagesa 70% e qytetarëve të moshës mbi 16 vjet (nga 52% në vitin 2017); dhe
- Të arrihet numri prej 25 i pagesave jo-cash për kokë banori brenda 1 viti (nga 17.3 në vitin 2019).

Me të dhënat e 2024 të nxjerra në koordinim me bankat / IFJB-të:

- Nga 1,213,009 qytetarë mbi 16 vjeç, nr.882,497 apo **73% posedojnë së paku një llogari pagesash**, duke tejkaluar objektivin strategjik për vitin 2026, që ka qenë 70% (Mesatarja në BE rreth 95%)
- Numri i pagesave jo-cash për kokë banori ka arritur n **48.8 pagesa jo-cash për kokë banori**, duke e tejkaluar objektivin kryesor të SKPVV-së, 25 deri në v.2026 (Mesatarja në BE mbi 200)

Ju faleminderit për vëmendjen!

Q & A

Këshilli Kombëtar i Pagesave

Payment.Systems@bqk-kos.org

+383 38 222 055

www.bqk-kos.org